

Ordrup Næs – Revisited af Thomas Gable

“Man kan fjerne drengen fra Ordrup Næs – men man kan ikke fjerne Ordrup Næs fra drengen.” Denne lidt fortærskede frase passer faktisk på mig. Jeg fik i bogstaveligste forstand Ordrup Næs ind med modermælken.

Min mor Else Gable, født Bottelet havde to fastre – for mig altid bare “Fastrene”. Anna og Brita Bottelet, født henholdsvis 1893 og 1897. To stærke kvinder der aldrig blev gift eller fik børn. De havde hinanden, fik begge uddannelse, selvstændige erhverv og klarede sig fint uden den mandlige forsørgelse, som var normen dengang.

I 1930`erne var sommerhuse i Odsherred primært koncentreret omkring Rørvig, hvor Ordrup Næs i bogstaveligste forstand stadig var uopdyrket land. Faster Brita og en kollega på arbejdspladsen havde hørt, at godset Dragsholm udstykkede grunde på Ordrup Næs – sydstranden og Kårup Skov. Både Fastrene og kollegaen slog til, og således blev begge familier starten på det, der senere blev kaldt “Pionererne på Ordrup Næs”. Begge familier er stadig repræsenteret på Næsset.

Fastrene købte grund på Hyrehøjvej – 1. række, i svinget ved Loenhøjvej. De kaldte huset for “Stænten”. En Stænte – eller Stente – er en slags stige over en indhegning, hvor dyr går. Navnet kan stadig ses på en sten ved indkørslen til grunden. Bedst når man kommer op fra stranden. Huset er revet ned, men et tilsvarende fra samme arkitekt står stadig for enden af Strandstien. Fastrene fik hurtig en kærlighed til Ordrup Næs. Så snart pensionsalderen tillod det, flyttede de på Næsset fra det tidlige forår til det begyndende efterår. De levede et simpelt liv med stor køkkenhave, lavede mad på brændekomfur og samlede årstidens bær i skovene. Ellers handlede de hos de forskellige lokale, der kom forbi med deres varer. De kunne bruge en hel sommer på at rulle en smuk sten op fra stranden, som passede til stengærdet omkring køkkenhaven. Det var derfor også oplagt, at min mor blev feriebarnd på Ordrup Næs. Først med veninder og siden med sin kommende mand – min far. En englænder der havde befriet Danmark, og som nu var blevet forelsket i min mor og i Ordrup Næs.

I begyndelsen af 50`erne begyndte udstykningen af 2. række på Hyrehøjvej. Kærligheden var intakt, så i 1954 blev det unge par ejere af en sommerhusgrund – lige op af bakken fra Fastrene. Forblæst og ikke et træ men en fantastisk udsigt.

Og det er så her, at jeg kommer ind i billedet. Jeg er årgang 1955 og kan vel begynde at huske fra jeg er 4-5 år? Som det første husker jeg vinden, lyset og udsigten. Hele bugten, Næsset og derude i horisonten Sjællands Odde. Ingen færgehavn endnu. Jeg kunne se Fastrenes hus og Loenhøjhus. Vores hus blev bygget af tømrer Hansen fra Fårevejle Stationsby. Han lavede også kister til de lokale begravelser. Stue, køkken og køjeværelse. Isolering var ikke opfundet. Vi fik vand fra egen brønd, som var blevet udpeget af en mand med en pilekvist! Det smagte fantastisk! Når det blev mørkt, tændte vi petroleumslamperne, der altid osede. I køkkengulvet var en lille kælder, hvor der lige kunne stå en kasse øl. Vi havde flueskab udenfor til madvarer og senere et isskab, hvor vi hentede en stang is fra det lokale mejeri i Kirkebyen. Vi overlevede!

Jeg er årgangen, hvor der både blev arbejdet og gået i skole om lørdagen, så det var afgang, når alle havde fået fri. Ingen motorvej og tit kø omkring Hedehusene. Vi hentede små gran og fyrtræer

fra planteskolen i Vipperød. På et tidspunkt havde vi plantet 1000 træer! Vi kunne ikke se et eneste, da græsset var højere, men de har taget revanche, skal jeg hilse og sige.

I de glade 60`ere blev sommerhuslivet udbygget i takt med, at vores familie kom til lidt flere penge. Vi fik indlagt vand, og lokum blev opgraderet til toilet og rindende vand. Smeden i Riis havde kronede dage. På taget var en vandtank, hvor der skulle pumpes alt efter, om man havde lavet bimmelim eller bummelum! Mændene blev opfordret til at tisse udenfor. Der skulle spares! Varmt vand kom først til senere med den ikoniske Metro vandvarmer, da el blev indlagt. Ellers var det etagevask og havbad. Sommerhuset fik knobskydning med tilbygning og udestue. Imens begyndte træerne så småt at tage udsigten.

Jeg husker min barndom/ungdom på Ordrup Næs med stor kærlighed og glæde, hvor jeg kan høre mig selv sige: "jeg kører lige ned til Fastrene". Jeg nød, når de fortalte historier fra gamle dage. Om deres barndom i Fredericia, om deres første tid på Ordrup Næs. Om Bomhuset som stadig hedder Bomhuset ved Næsvej og Loenhøjvej, fordi der faktisk har været en bom for fårene. Måske derfor navnet Stænten? De beklagede sig over det tiltagende antal biler, der parkerede på vejene i weekender. De skrev sedler og satte i forruden. Det hjalp ikke.

De hakkede altid lidt på hinanden, som de to tanter i "Skærmydsler". De spiste varm mad midt på dagen, rugbrød om aftenen. De spiste meget langsomt, syntes jeg. De gik tidlig i seng og stod tidlig op. Faster Anna læste franske bøger og drak tit et glas fløde. Det var godt for mave og tarm, sagde hun. Jeg var som en flue på væggen.

Besøg hos Fastrene blev afløst af besøg på Næsgården. Barndom blev afløst af tidlig ungdom, og kedsomheden i sommerhuset lurede. Der var opstået venskaber blandt os børn - nu unge. Telefonkæder blev dannet: om vi kom i sommerhuset, så vi kunne mødes? En ordning som gavtede både os og forældrene.

Næsgården og Clausen var kult på Ordrup Næs. Høsten eller hjælp til at få fårene hjem fra Næsset til klipning. Altid med Clausen i sine oversavede gummistøvler på sin Massey Ferguson og os på ulovlige knallerter. Clausen kunne godt lide damer, sagde min mor. Det var vist kendt. Man skulle altid vogte sig for et klap bag i. Selvom man var forberedt, når man skulle handle grønsager og æg, kunne man aldrig føle sig sikker. Men det vidste man jo.

Clausen havde en stor kærlighed til sit Ordrup Næs. Da Næsgården blev solgt sluttede en fantastisk epoke.

Ungdom, ulovlige knallerter og Den Blå Ged. En livsfarlig cocktail men hold kæft, hvor var det sjovt! At køre hjem over Fladen i den lyse sommernat med tonerne fra "Oneway Wind" med The Cats i ørerne var beruselse på alle niveauer. Det var sidste nummer, efter Niels havde sagt: "kom godt hjem og kørs forsigtigt". Niels var discjockey og boede i Fårevejle. Det gør han vist stadig. Han vendte plader foran det ikoniske billede af Nyhavn med lyset, der skiftede i vinduerne. Men det var Mogens som ejede Den Blå Ged. Mogens var fantastisk. Passede på sine kunder – både de lokale og Københavnersnuderne. Hans kone var i kælderen og lavede Pariser Toasts. De kom op med en slags elevator. Vi kaldte hende muldvarpen – vi så hende aldrig. Ligesom med Clausen og Næsgården, døde Den Blå Ged med Mogens. Et par ejere prøvede at føre Geden videre, men ånden var væk. Eller måske var vi bare blevet voksne. I dag er Den Blå Ged et trist syn, der fortjener bedre.

Ungdomsliv gik over i et næsten-voksen liv med uddannelse, fast arbejde, korte ferier, rejser og parforhold, hvor Ordrup Næs kom i baggrunden men aldrig glemt. Sommerhuse blev solgt og venskaber forsvandt. Ens forældre blev ældre, og beslutningen om at overtage sommerhuset – eller ikke – rykkede nærmere.

Og nu er vi så, hvor det hele begyndte. Vi har overtaget bekymringen over ejendomsskatter, pantebreve og renter. Udsigten er blevet mindre, og de træer mine forældre plantede skal nu fældes. Men det er det hele værd. Vi er sammen med de mennesker, der gjorde det samme: overtog husene i en kærlighed til Ordrup Næs. Vi nyder en enkelt G&T eller to og fortæller de historier, der altid kan tåle et genhør. Ordrup Næs er et unikt sted. Lyset, naturen, stilheden. Og den fælles interesse for at bevare det sådan. Jeg bliver stadig rørt, når jeg kommer over Åsen og ser Næsset ligge derude.